

BILTEN

PIONIR
NOVO MESTO

BILTEN je glasilo kolektiva OZD SGP PIONIR Novo mesto. Za razdelitev glasila članom kolektiva so odgovorni v gradbeni dejavnosti vodje splošne službe v TOZD gradbenih sektorjih, da je BILTEN razdeljen po gradbiščih, na posameznih gradbiščih pa so dolžni poskrbeti za razdelitev delovodje, ki morajo zagotoviti, da prejmejo BILTEN delavci in vajenci. V Delovni skupnosti skupnih služb je odgovorno za razdelitev vložiče, ki mora poskrbeti, da je BILTEN takoj dostavljen tudi v TOZD Lesni obrat, TOZD Strojno prometni obrat in TOZD Mehansko-kovinski obrat, vodje splošne službe v teh TOZD pa morajo zagotoviti razdelitev BILTENA vsem delavcem in vajencem. BILTEN mora biti razdeljen delavcem istega dne kot je dostavljen.

MAJ 1977

23. MAJA 1977

LETO XI., ŠT.: 5 (84)

Čestitka TITU

Ti rojstvo naše si svobode,
mi žarki Tvojih smo idej.
Viharjem kljubujoče si drevo,
mi splet smo tisočerih vej.

Naj sonce nikdar ne ugasne,
drevo zeleno naj šumi
in reka v srečno teče pot
in morje v miru valovi!

R. ROBIČ

NAŠ PORTRET

MARJAN KOS, strelstvo ženske

Marjana Kosa je v podjetju težko najti. Opravlja delo kurirja in pri tem zagotovo vsak dan prehodi na tisoče korakov pri raznašanju pošte iz oddelka v odelek, iz pisarne v pisarno, da niti ne omenimo številnih poti, ki jih mora opraviti iz Bršlina v Novo mesto. Marjan je 30-letnik PIONIRJA, tako dolgo je pri Pionirju, kolikor Pionir obstaja. Poleg tega pa je tudi veteran strelstva. Pred 25 leti je začel s strelskim športom in je strelec še danes. Na mnogih tekmovanjih je pristreljal PIONIRJU številne zmage in odličja. Odkar mu je začel pešati vid, se je umaknil iz vrste reprezentantov, čeprav na tekmovanjih včasih še vskoči.

Že vrsto let je trener ženske strelske ekipe, reči pa je treba, da redno vodi strelske treninge za vso vrsto Pionirjevskih strelcev in strelk. Kot rojen je za trenerja, ko trden in tršat kot skala stoji ob mladih, ko kot oče, z mirnim, prijaznim glasom daje navodila in nasvete in

spodbuja. Le stežka je našel čas za pomenek, med katerim je še naprej skrbno motril mlado vrsto ob puškah.

– Za zdaj kar gre, je začel, dekleta so bila na predtekmovanju za ŠIG v Trbovljah prva! Pa niti niso streljale tako dobro, kot običajno! V ženski vrsti je 7 deklet. Redno prihajajo na trening. Strelk bi lahko bilo več, če bi bilo med mladimi več zanimanja za šport.

Že 25 let se ukvarjam s strelstvom. To je eden tistih športov, ko se horiš in meriš kot posameznik. Vse je odvisno od tebe: od tega, kako se boš pomiril, kako zbral, kako umiril roko, kako pomeril. Stojiš zlit s puško v eno in na tarči razbiraš svojo sposobnost. To je slast, ki se je ne da opisati, treba jo je okusiti! Treninge imamo vsak teden ob ponedeljkih in sredah od 17. do 19. ure v Športni dvorani. Dekleta in fantje naj pridejo in poizkusijo: nikogar ne bomo odgnali, vsak bo pri srčno sprejet!

Zaradi napake v naslovu in v sliki pri objavi v prejšnji številki ta sestavek ponovno v celoti objavljamo. Za obe napaki se tov. Marjanu Kosu opravičujem!

MILOŠ JAKOPEC

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO...

RIŠE: IVAN MARKOVIČ

CEPLENJE PRED
ODHODOM V LIBIJO

Zaposlenost v letih 1967 do 1976

SGP „Pionir“ Novo mesto — naziv delovne organizacije, ki danes tako v slovenskem kot jugoslovanskem gradbeništvu nekaj

pomeni, ime ob katerem se slehernemu poznavalcu gradbene dejavnosti, pa tudi navadnemu občanu, kot iskra utrne v podzavesti pojem kvaliteta, solidnost. Ugoden sloves, ki ga danes naša organizacija uživa nikakor ni slučajnost, je logična posledica oziroma rezultat tridesetletnega vztrajnega dela in prizadevanj celotnega kolektiva. Tako vodilni delavci, ki so oblikovali uspešno poslovno politiko, kot tehnični in ekonomski kader, ki je vnašal v delo organizacije nove znanstvene izsledke s področja tehničnih in ekonomsko organizacijskih ved, ter nenazadnje naša operativna, ki se je često izkazala s svo-

jim vztrajnim in uspešnim delom v dostikrat težkih pogojih dela, imajo svoj delež v mozaiku uspeha našega kolektiva.

Človek je tisti, ki vnaša v vsako organizacijo določene kvalitativne premike, intenzivnost in smer teh premikov pa je pogojena z znanjem in sposobnostjo ljudi, ki tvorijo organizacijo.

V nadaljevanju si oglejmo strukturo zaposlenih v zadnjih desetih letih ter spreminjanje te strukture skozi to obdobje. Z ozirom na to, da sega pregled v obdobje, ko še nismo bili organizirani po TOZD, bomo obravnavali podatke za celotno delovno organizacijo in ne po posameznih TOZD.

V Libiji smo začeli z deli

Letos 15. marca so naši predstavniki podpisali pogodbo o prevzemu gradbenih del v Libiji, severnoafriški republiki, ki šteje med neuvrščene države. SGP PIONIR se torej spet podaja v gradnjo v tujini, tokrat v okviru Sestavljene organizacije združenega dela RUDIS. Prvi razgovori in pogajanja o prevzemu teh del so se začeli lani septembra meseca.

SGP PIONIR je prevzelo gradbena in obrtniška dela v skupni vrednosti 55 milijonov zahodnonemških mark. Predvsem smo prevzeli veliko zemeljskih in betonerskih del, medtem ko je v celotni investiciji vrednost obrtniških del sorazmerno majhna. Gradili bomo raznonamenske objekte v 23 raznih krajih po Libiji.

Manjšo rast kot je rast povprečnega števila zaposlenih pa beležimo v skupinah SS, VK, KV in NK, predvsem zadnja skupina z le 65 % povečanjem, beleži najmanjšo rast med posameznimi skupinami. Tudi to končno lahko ocenimo kot zelo

Ugotovimo torej lahko, da se je vzporedno z višanjem povprečnega števila zaposlenih, z malenkostnimi odstopanji višala tudi kvalifikacijska struktura. Predvsem odstopa porast delavcev z visoko šolo

	1967	1976
1. povprečno število zaposlenih	1524	3025
2. število zaposlenih (pogojno NK)	2494	4985
3. razmerje 1:2	1,63	1,64

(159 %), ki je znatno nad rastjo povprečnega števila zaposlenih, kar lahko označimo kot zelo ugodno. Močan porast beležimo tudi v skupini NS s 175 % ter v skupini PK s 122 %.

ugodno.

O vzporedni rasti števila zaposlenih in kvalifikacijske strukture govori tudi primerjava med številom zaposlenih in številom zaposlenih preračunano na pogojno NK delavca.

Kljub izredni rasti števila zaposlenih se kadrovska struktura, oziroma razmerje med povprečnim številom zaposlenih in številom zaposlenih preračunano na pogojno NK delavca ni bistveno spremenilo.

Tudi v prihodnje nam naš srednjeročni plan razvoja zagotavlja izboljšanje kadrovske strukture, usmeritev naše kadrovske in študentske politike pa nam zagotavlja, da nam ne bo primanjkovalo niti mladega strokovnega kadra. Do leta 1980 bo predvidoma dokončalo študij na drugi stopnji 24 naših študentov, 12 jih bo končalo prvo-stopenjski študij, zaposlili bomo približno 50 gradbenih tehnikov, ki jih štipendiramo ter okoli 20 drugih tehnikov.

CITA BRAČKO, oec.

Dela bodo potekala v začetku v dveh skupinah in se bodo začela v Tripoliju in v Bengaziju, pozneje pa se bosta obe skupini razdelili vsaka na po 2 gradbišči, od katerih bosta 2 v vzhodnem, 2 pa v zahodnem delu Libije. Nekatere objekte bomo gradili v mestih, v oazah (zelenicah) v puščavi.

V Libiji bomo, kot je določeno s pogodbo, gradili skupaj 30 mesecev, od tega je 5 mesecev določenih za pripravljala dela, 25 mesecev pa za samo gradnjo objektov. Naj povemo še na kratko nekaj o nastanitvi, prehrani in podnebni razmerah v Libiji. Naši delavci bodo na gradbiščih v Libiji nastanjeni v posebnih kontejnerjih, ki bodo imeli klimatske naprave. Po gradbiščih bomo imeli organizirano svojo prehrano, v ta namen bomo vzeli s seboj tudi svoje kuharje. V Libiji je sredozemsko podnebje, ki je večkrat prekinjeno s suhim vetrom, ki piha iz puščave Sahare. Temperatura doseže v senci 40 stopinj nad ničlo.

Socialistična ljudska libijska arabska republika — takšen je polni naziv države Libije, je socialistično usmerjena severnoafriška država, s katero vežejo Jugoslavijo mnoge tesne prijateljske vezi. Libija pripada neuvrščnim državam in razvijajočemu se svetu, zato so gradbena dela, ki smo jih prevzeli v tej državi tudi naš prispevek tako imenovanemu tretjemu, razvijajočemu se svetu. Nujnost gospodarskega povezovanja in sodelovanja z državami tretjega sveta poudarjamo v jugoslovanskem gospodarstvu že vrsto let.

	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976
VS	54	49	59	54	58	71	91	128	134	140
SS	106	112	128	139	146	154	156	158	180	195
NS	16	18	17	37	46	40	38	39	44	44
VK	265	259	271	293	296	327	346	440	481	500
KV	453	475	489	522	614	635	640	675	801	883
PK	388	389	528	680	697	621	622	658	438	863
NK	242	227	310	266	247	377	316	445	319	400
SKUPAJ:	1524	1529	1802	1991	2104	2225	2209	2543	2797	3025

Legenda:

VS — delavci z visoko šolo (vključno z višjo)

SS — delavci s srednjo šolo

NS — delavci z nepopolno srednjo šolo

VK — visoko kvalificirani delavci (vključno delovodje)

KV — kvalificirani delavci

PK — pol kvalificirani delavci

NK — nekvalificirani delavci

Povprečno število zaposlenih se je v desetih letih povečalo za 98 % se pravi skoraj dvakrat, medtem ko se je povprečno število zaposlenih po posameznih kvalifikacijskih skupinah večalo takole: VS — 159 %, SS — 83 %, NS — 175 %, VK — 88 %, KV — 94 %, PK — 122 %, NK — 65 %.

Tako je bilo ob začetku izkopa gradbene jame za centralno kuhinjo novomeških bolnišnic (Foto: MARJAN VENTA)

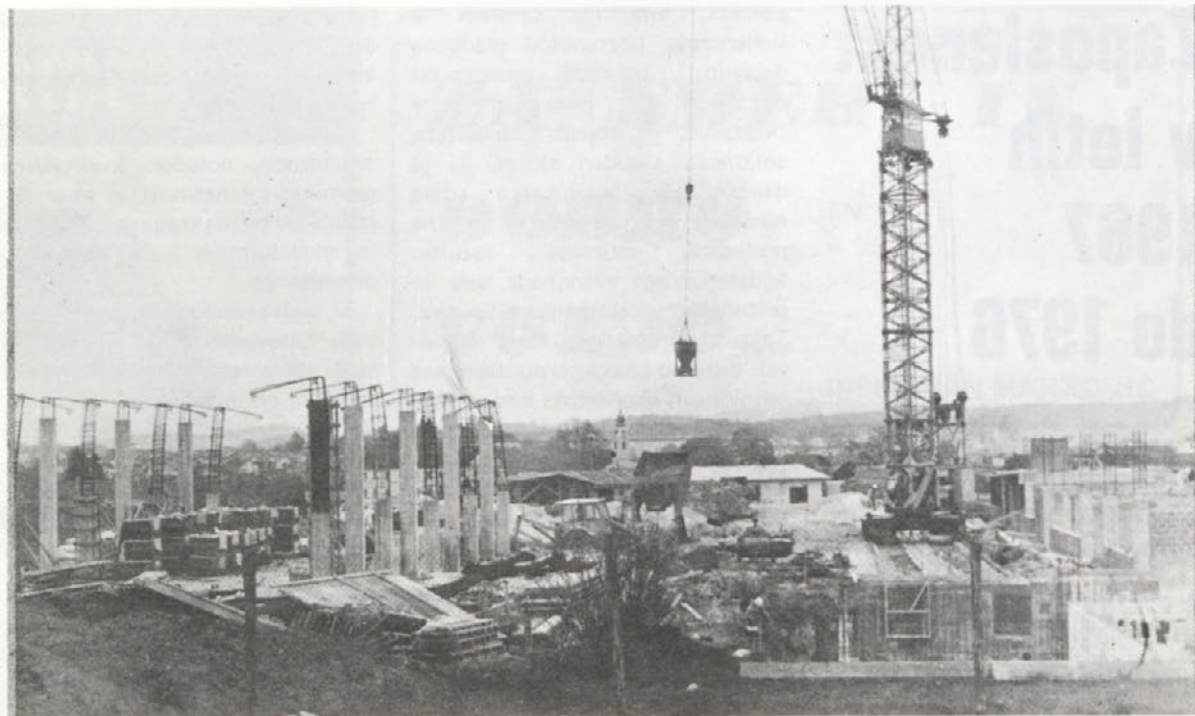

Gradnja Posebne šole v Šmihelu

Posebna šola je namenjena pouku prizadetih otrok, torej takšnih otrok, ki zaradi kakršnihkoli, največkrat prirojenih motenj ne morejo slediti pouku v običajni osemletki. Novomeška Posebna šola že skozi od svoje ustanovitve gostuje v prostorih srednješolskega internata Majde Šilc v Šmihelu pri Novem mestu. Prizadeti otroci so nemalokrat zaradi okvar na nogah nesposobni hoditi, nekaterih pa starši zaradi umske prizadetosti ne morejo samih puščati na pot v šolo. To zadnje velja zlasti za tiste prizadete otroke, ki so od šole oddaljeni in bi se, če bi bili zdravi, lahko vozili v šolo z javnimi prevoznimi sredstvi. Zaradi tega je ob Posebni šoli v Šmihelu zdaj v zasilnih prostorih tudi majhen internat, v katerem je 65 prizadetih otrok. Potrebe po internatu so veliko večje, vendar pa zaradi pomanjkanja prostora lahko za zdaj sprejmemo vanj samo najnujnejše primere. Tako učni kot internatski prostori sedanje Posebne šole so pretesni in nepripravi in toliko da zagotavljajo zasilen pouk in zasilno bivanje otrokom.

V programu srednjeročnega razvoja šolstva v občini Novo mesto za obdobje 1975 do 1980 je iz naštetih vzrokov predvidena gradnja nove Posebne šole v Šmihelu. Del denarja potrebnega za uresničitev tega srednjeročnega programa za gradnjo šol, torej tudi za gradnjo nove Posebne šole v Šmihelu, zbirajo občani občine Novo mesto tudi s samopriskom. Gradnja Posebne šole se je začela letos, izdelani pa so tudi načrti za internat, ki bo stal ob šoli, vendar bodo tega gradili pozneje, ker za zdaj ni zanj dovolj denarja.

Na gradbišču Posebne šole v Šmihelu so začeli z deli lani. Gradnjo opravlja TOZD Gradbeni sektor Novo mesto. Šolska stavba in bodoča telovadnica sta bili že aprila toliko iz zemlje, da sta kazali svoje oblike. Vodja gradbišča je gradbeni delovodja Anton Krstinc. V pomenku je dokaj podrobno opisal oba objekta in samo gradnjo. Ker so šele tega dne na gradbišču namestili telefon, ki jih je povezal z drugim svetom, so

Gradbišče Posebne šole v Šmihelu: na levi armiranobetonski skelet bodoče telovadnice, na desni prvi obrisi bodoče šolske stavbe

kramljanje prekinjali le kratki pogovori z brigadirji, ki so prihajali na delovni posvet, telefon pa je zazvonil vsega le enkrat. Prepustimo zdaj besedo tov. Antonu Krstincu:

— Investicijska vrednost del, ki smo jih prevzeli je 23.500.000 dinarjev. Z izkopi za temelje nismo imeli posebnih težav, čeprav moram takoj poudariti, da je teren težak, saj je bila večina izkopov opravljenih v V. kategoriji.

Vsa zemeljska dela smo opravili strojno, z buldozerjem, odvozov zemlje pa ni bilo, ker smo z izkopano zemljo opravili zasip neravnih površin. Pri delu smo si pomagali razen z buldozerjem še z rovokopačem in nakladačem, na gradbišču pa imamo tudi dvigalo Liebherr 45.

Tako, kot je običaj pri vseh gradnjah, smo imeli tukaj, v začetku malo težav z načrti, ker so prihajali šele nato, ko smo začeli. Zdaj imamo že vse potrebne načrte.

Vse stavbe v okviru šole, ki jo gradimo, bodo grajene klasično in sicer v izvedbi armiranobetonski skelet zapolnjen z opeko. Šola mora biti dograjena do začetka šolskega leta, ki se začne letos septembra.

Gradnja je po svoje zelo zanimiva pa tudi zahtevna. Šolska stavba meri v tlorisni površini 1470 kvadratnih metrov. Dolga je 70, široka pa 21 metrov in je dvoetažna: ima pritličje in nadstropje. Šolska stavba je s posebnim traktom, ki je podkleten in zgrajen v eni etaži nad zemljo, povezan s telovadnico. Telovadnica stoji vzporedno s šolsko stavbo, odmaknjena od nje za toliko, da tvori

obe stavbi prostomo šolsko dvorišče, ki ga na zahodni strani zapira povezovalni trakt. Telovadnica ima tlorisno površino 450 kvadratnih metrov in je dolga 25, široka pa 18 metrov. V povezovalnem traktu bodo v kleti prostori za razne shrambe, v nadzemni etaži pa za garderobe.

V šolski stavbi bo 19 učilnic, razen teh pa še več učilnic za strokovni pouk. Tako bo imela šola 1 učilnico za likovni pouk, 2 učilnici za pouk v šivanju, 1 mizarsko delavnico, 1 kovinarsko

delavnico. V teh delavnicah se bodo otroci usposabljali za opravljanje raznih del, ki jih bodo zmogli kljub okvaram. V šolski stavbi bo poseben prostor namenjen strokovni knjižnici, v njej bo več kabinetov za učitelje, 1 večji, večnamenski prostor, 2 učni stanovanji in razdeljevalna kuhinja, ker bodo v šolo dovažali pripravljeno hrano in jo v tej kuhinji samo razdeljevali.

V šoli so predvideni tudi zdravstveni prostori: delovala bo splošna

cijska vrednost 11.087.309.— din,

TOZD — gradbeni sektor Krško

- s Trgovskim podjetjem „PRE-SKRBA“ Krško, za adaptacijo poslovne stavbe v Krškem — investicijska vrednost 1.946.729.— din,
- s Trgovskim podjetjem „PRE-SRBA“ Krško, za vzdrževalna dela na upravni stavbi — investicijska vrednost 1.780.867.— din,

TOZD — gradbeni sektor Zagreb.

- s podjetjem „JEDINSTVO“ Zagreb za dogradnjo hale III — investicijska vrednost 15.546.697.— din,
- s podjetjem „JEDINSTVO“ Zagreb za gradnjo objekta „PJE-SKARA“ — investicijska vrednost 2.390.771.— din,
- s podjetjem „KOMUNALAC“ Samobor za gradnjo „Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Samoboru“ — investicijska vrednost 7.601.204.— din.

V času od 4. 4. 1977 do izida te številke, so bili dokončno dogovorjeni z investitorji naslednji posli in podpisane ustrezne pogodbe:

TOZD — gradbeni sektor Novo mesto

- s „KRKO“ — farmacevtiko, kemijo, kozmetiko, zdravilišča Novo mesto, za gradnjo stranskih obratov v Ločni — investi-

ambulanta in zobozdravstvena ambulanta. Po šolski stavbi je razmeščenih dovolj sanitarij ter garderob, nekaj prostora pa je namenjenega tudi za upravo šole.

Gradnja internata za potrebe Posebne šole je predvidena v naslednji fazi, načrte zanj pa že imamo. Tudi internat je načrtovan v izvedbi skeletna zgradba zapolnjena z opeko. Internatska stavba bo trietažna. V njej bo 38 spalnic, delavnica za šiviljsko stroko, predvideni so večji dnevni bivalni prostori, dalje klubski prostori, sobe za glasbeni pouk in bolniške sobe. Z gradnjo internata bomo nadaljevali, ko bodo na voljo potrebna sredstva.

Gradenj z opeko je dandanes vedno manj, zato nam je prav nabava opeke povzročala že v začetku nemalo preglavic. Za zapolnitev armiranobetonskega skeleta so po načrtih predvideni deloma klasični polni zidaki, deloma pa modulami zidaki. Vsa armatura kar je vgrajujemo je klasična, zato ne moremo uporabljati amaturnih mrež, ki so v rabi pri sodobnih gradnjah. To dvojje je povzročilo veliko težav: težko smo dobili potrebno količino polnih in mo-

dulamihi zidakov, pa tudi armaturo za betonske skelete in plošče.

Vse stene v šolski stavbi, v povezovalnem traktu in v telovadnici bodo ometane. Vsi mizarski izdelki, kar jih bo vgrajenih v stavbe bodo izdelani po naročilu. Vsa tla bodo iz PVC mase, edino v sanitarijah iz keramzita, v telovadnici pa bo po tleh parket.

Po planu del smo za nekaj dni v zaostanku. Največ krivde za to je v zamudah v dobavah raznih gradbenih materialov in pa v tem, ker na gradbišču nimamo dovolj delavcev ampak celo precej manj, kot bi jih morali imeti po planu. Glede težav z materiali sem že omenil: nekatere gradbene materiale za klasično gradnjo je težko dobiti.

Skupaj z režijskimi nas je na gradbišču zdaj 53 delavcev, po planu pa bi nas moralo biti 105, če bi se dela odvijala normalno in pa zato, da bi se lahko odvijala normalno. V največji konici nas bo na gradbišču 130 delavcev. Vreme nam je od spomladi sem še kar naklonjeno. Sedanja zamuda v planu bomo nekako nadoknadili in šolo dograjeno v roku predali, tako da se bo z novim šolskim letom lahko začel v njej pouk.

Priznanja PIONIRJEVIM športnikom

Na redni letni konferenci Sindikalnega športnega društva PIONIR so bila za dolgoletno uspešno delo v športu podeljena naslednjim zaslužnim dolgoletnim športnim delavcem priznanja s plaketami: Cvetki Petelinc, Pavli Tojagič, Martini Bračko, Mihi Duh, Anici Oražem, Stanetu Sedlar, Jožetu Ribič, Lojzetu Jožef, Vidi Sofronov, Sonji Antič, Ivanu Rovan, Štefki Šega, Marjanu Zupanc, Tonetu Vesel, Francu Zidanšek, Stanetu Zupančič, Robertu Romih, Vladimiru Kežman, Jožetu Ban in Ivanu Pirc, priznanje s plaketo pa je bilo podeljeno tudi Sindikalnemu športnemu društvu Pionir. Odlikovancem čestitamo!

Vsem društvom z enakim metrom

Temeljna telesno kulturna skupnost Novo mesto deli finančna

sredstva športnim društvom z različnimi merili. Nekatera sindikalna športna društva dobijo dovolj denarja, da lahko plačujejo trenerje, druga pa ne. Tako so ugotovili na letni konferenci Sindikalnega športnega društva PIONIR in omenili, da ima n.pr. SŠD Tovarne zdravil Krka dovolj denarja, ki ga dobi od TTKS, za plačevanje trenerjev.

Nelojalna konkurenca v sindikalnem športu?

Tudi med posameznimi sindikalnimi športnimi društvi in delovnimi organizacijami v Novem mestu prihaja do pojavov nelojalne konkurence v športu. Boleče in žalostno je, da posamične delovne organizacije snubijo dobre športnike iz drugih delovnih organizacij z boljšimi stanovanjskimi, kreditnimi in drugimi pogoji, ki jih nudijo. Takšen primer smo doživeli tudi v našem SŠD s strani Tovarne zdravil Krka, je bilo rečeno na letni konferenci Sindikalnega športnega društva.

Na mostu je vse pripravljeno. Močni curki vode izpirajo zadnje metre prahu, beli pasovi na cestišču čakajo prve voznike. Tu je. Dolgo smo ga čakali, vsi nestrpni, neučakani smo iz dneva v dan godrnjali in psovke so letele križem, kražem. Most. Tako zaželjen novi prebivalec Novega mesta je končan. Trak trobojnice je že napet med

Večkrat je stisnil zobe, pa je šlo. Danes pa... „Tu sem bil brigadir že od vsega začetka. Marsikdaj je bilo težko, pa smo potegnili tja v trdo noč in pogledjte ga; tu je. Naš je! Ne samo Pionirjev, nas vseh je. Vsi smo ga gradili in si ga želeli... Res je — ponosen sem, da so določili mene. Ne, ne, ne bo lahko. Malo me je strah.“

Težka naloga...

ograjama, množica se zbira... prvi komentarji, stiski rok...

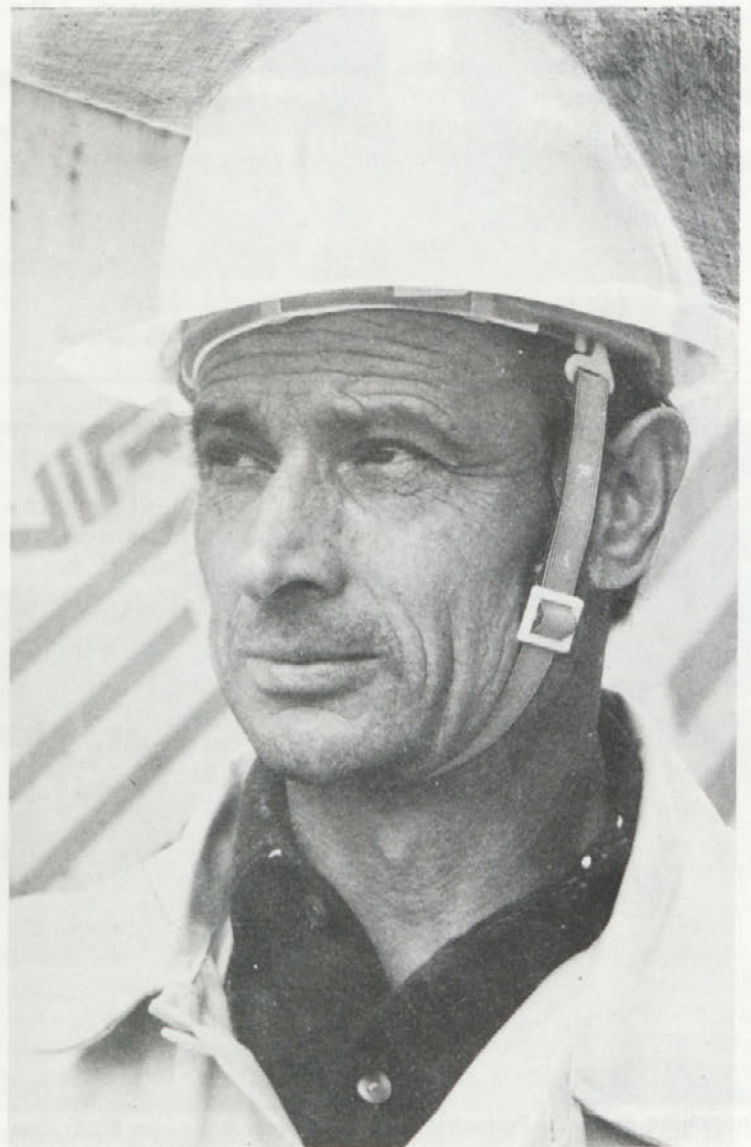
V pisarni gradbiščarja pa sem se pogovarjal z malce nervoznim ŠLEJKOVEC FRANCEM, stariim pionirjevcem, ki bo čez nekaj trenutkov prerezal trobojnico in s tem simbolično odprl most.

„Ne vem kako bi to lepo povedal... no vesel sem, da bom jaz prerezal trakec, pa ne vem zakaj ravno jaz, saj so tudi drugi delali, morda veliko bolj pridno kot jaz... Pa so določili mene. No, pa bom že še to zmožel.“

To je morda najtežje delo, ki ga bo opravil od kar je pri Pionirju. Vsemu težkemu se je privadil, dež, sneg, mraz mu do danes nista mogla do živega.

Medtem se je na mostu nabrala množica ljudi. Franc je ponosno, kot da je vaje tega stopil pred trak, ga dvignil in z zlatimi škarjami prerezal nit. Novo mesto ne bo pozabilo tega trenutka, dolgo smo ga čakali in Franc bo ostal zapisan v zgodovini našega mesta. Ob brnenju filmskih kamer je prvi prehodil most, zravnan, ponosen in trden v svojem koraku. Tudi on ne bo pozabil tega dne, saj je bil resnično najtežji dan v njegovem življenju, vendar srečen, saj je dobil največje priznanje, ki ga veže na nešteto prehojenih korakov petindvajsetih let odkar nosi Pionirjev znak na prsih, s ponosom in zavestjo delavca — Pionirjevega delavca.

TONI VOVKO

Kaj dosegamo na športnih stezah

8. aprila je bila v Novem mestu v Domu JLA redna letna konferenca Sindikalnega športnega društva SGP PIONIR. Prisotni so bili predstavniki vseh TOZD in DSSS z izjemo TOZD Gradbeni sektor Ljubljana, ki svojih predstavnikov ni poslala. Kot gosta smo v naši sredi na konferenci pozdravili predstavnika Občinskega sindikalnega sveta Novo mesto in predstavnika Občinske strelske zveze Novo mesto.

Nato, ko so bili v delovno predsedstvo izvoljeni Marjan Filipič kot predsednik ter Milan Šinkovec in Vida Sofronov kot člana in nato, ko so bile opravljene druge uvodne formalnosti, sta prebrala svoji poročili predsednik in tehnični referent SŠD.

PRESEDNIK SŠD Milan Matjašič je v svojem poročilu najprej izrekel zahvalo vsem športnikom, ki so se v minulemu letu

borili za PIONIRJEVE barve in zaželeli, da bi tudi v prihodnje delali z enako vnemo v športnem društvu. Poudaril je, da znoj, ki ga prelivajo tekmovalci na treningih in tekmovanjih ni viden, da ni moč z besedo opisati požrtvovalnosti posameznih športnikov in njihovih vodij, ter veselja do športnega dela in dobre volje mnogih, ki so v PIONIRJEVEM športu prisotni, pa ostajajo v senci doseženih rezultatov. Ker si vsi toliko prizadevamo za množičnost v športu, moramo prav vsem, ki jim je šport v veselje, izreči priznanje, pohvalo in spodbudo.

Letos praznuje SŠD SGP PIONIR 24 let obstoja, 243 članov društva pa deluje v 10 sekcijah. V 24 letih je športno društvo doseglo velik napredek in nemajhne rezultate, vendar pa še zdaleč nismo dosegli vsega. Šport se je kot nepogrešljiva dejavnost razvil do takšne meje, da vodja športne sekcije, ki je obremenjen z delom na svojem delovnem mestu, komaj zmaguje naloge športne dejavnosti. Prav zato je v celoti utemeljen predlog, o katerem naj določi občni zbor, da bi v SGP PIONIR zaposlili delavca, ki se bi poklicno ukvarjal s športom in razvedrilom zaposlenih. Ko bomo imeli poklicnega delavca v ta namen, lahko pričakujemo večjo množičnost v športu SGP PIONIR, pa tudi večje uspehe na tekmovanjih. Ob tem ne gre prezreti dejstva, da bomo s pomočjo poklicnega delavca lahko

vključili v športno dejavnost več mladine iz našega kolektiva.

V minulemu letu se pri PIONIRJU v športu nismo najboljše ujeli, opravičljivi vzroki za to pa tiče v preobrazbi, ki jo je lani doživel šport v Novem mestu. Dobili smo dva nova pomembna športna objekta: športno dvorano in štiri-stezno avtomatsko kegljišče na Loki. Vse treninge naših športnikov smo lani preselili iz dosedanjih velikokrat zasilnih prostorov, ki smo jih uporabljali v športne namene, v ta dva objekta. Urniki treningov so se s tem spremenili, zato pa je trening postal teže dosegljiv marsikateremu našemu športniku, saj vemo, da delamo na mnogih oddaljenih gradbiščih, da se delovnik nemalokrat podaljša in podobno.

Popolnoma narobe pa bi bilo trditi, da je slabši uspeh, ki smo ga lani dosegli na ŠIG, posledica slabega dela v društvu. Da to ni res, priča dejstvo, da smo v občini Novo mesto še vedno vodilno športno društvo in da smo prav lani, kot prvo sindikalno športno društvo v tej občini prejeli visoko priznanje: plaketo Občinskega sindikalnega sveta Novo mesto.

Predsednik Milan Matjašič je poudaril veliko potrebo, po oživitvi športnih pododborov v TOZD Gradbeni sektor Ljubljana in Zagreb. Z organizacijo treningov in tekmovanj, bi tudi iz teh dveh TOZD lahko dobili mnoge nove tekmovalce, ki bi pripomogli k večjim uspehom PIONIRJA na

ŠIG. Za uspehe, ki jih dosegata pododbor v Krškem in Novem mestu, gre zahvala vodjem sekcij in mnogim drugim, ki športno dejavnost spodbujajo. Omenil je še, da bi morali bolj skrbeti za pomlajevanje ne le med tekmovalci, pač pa tudi med nosilci raznih dolžnosti v SSD, ker se vse preveč iz leta v leto pojavljajo pri tem isti obrabi. Predsednik je poročilo končal s ponovno zahvalo vsem športnikom, ter z zahvalo vsem, ki so kakorkoli pomagali SŠD pri njegovem delu, zlasti družbeno političnim organizacijam, samoupravnim organom, vodilnim in vodstvenim delavcem, ter vsem članom upravnega odbora SŠD.

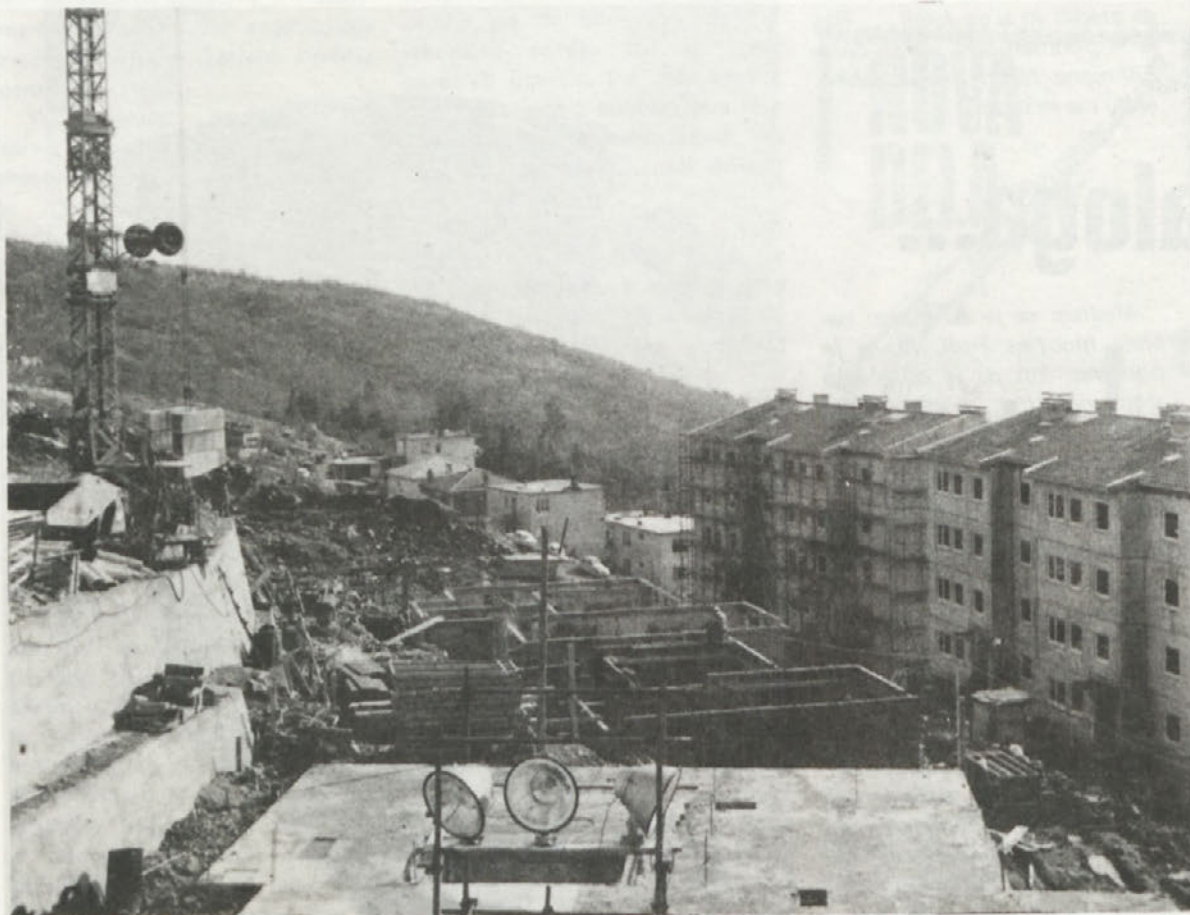
Tehnični referent Lojze Jožef je že v uvodu svojega poročila omenil, da smo na uspehe, ki smo jih dosegli na ŠIG v zadnjih letih lahko ponosni: 1974. leta 3. mesto, 1975. leta 6. mesto in 1976. leta 5. mesto. Lani smo v sodelovanju z Občinsko strelsko zvezo Novo mesto uspešno organizirali predtekmovanje za ŠIG v strelstvu. Tradicija je, da na ŠIG dosegamo najboljše rezultate v strelstvu moških in žensk, da smo nekoliko slabši v kegljanju moških, nazadujemo pa v balinanju v katerem smo bili pred leti med najboljšimi. Balinanju in namiznemu tenisu bi morali posvečati več pozornosti, ker bi z malo večjimi uspehi v teh dveh panogah pridobili dragocene točke.

Od leta 1974. dalje se nismo več uvrstili v prvo trojico na ŠIG. Če se kritično vprašamo po vzrokih, moramo ugotoviti, da so republiška tekmovanja gradbincev postala kvalitetna, in da naše ekipe ne prihajajo na ŠIG tako pripravljene, kot so iz drugih podjetij.

Tov. Jožef se je posebej ustaval ob smučarstvu. Dejal je, da so organizatorji smučarstva pri PIONIRJU vložili nemalo truda, da so ta šport oživili in da že dosegajo na zimskih ŠIG lepe uspehe. Tudi to, da smo s pomočjo našega društva letos opremili 60 smučarjev, nam nalaga še večje prizadevanje za razvoj smučarskega športa. K razvoju smučarstva je veliko pripomogel že dvakrat organizirani zimski športni dan podjetja, saj se je tega tekmovanja letos udeležilo kar 100 tekmovalcev iz vrst kolektiva.

Govorec o Delavskih športnih igrah je poudaril, da je PIONIR v 15 letih udeležbe na njih kar 10 krat osvojil prvo mesto. V delavskih športnih igrah pa bi morali bolj stremeti za množičnostjo, tako kot delamo to pri PIONIRJU in ta smoter dosegamo z organizacijo Športnega dne. 400 tekmovalcev na Športnem dnevu in 100 smučarjev na Zimskem športnem

(Nadalj. na nasl. str.)

Stanovanjsko gradbišče Podmurvice na Reki skozi dva zorna kota: skozi že zgrajene stanovanjske stavbe in skozi perspektivo novih, komaj začelih gradenj (Foto: MARJAN VENTA)

(Prenos s prejš. str.)

dnevu dokazuje resničnost te trditve.

Pohvalil je nogometno, strelsko in kegljaško sekcijo zaradi njihovega vzornega dela. Dejstvo, da zaradi narave gradbinskega dela velikokrat nastopijo pred tekmovanji ovire, ki preprečijo udeležbo posameznih tekmovalcev, nas mora navajati k temu, da bomo imeli vedno pri roki dovolj tekmovalcev, ki bodo uskočili v primeru potrebe. Rešitev je torej v množičnosti! Tudi tov. Jožef je poudaril, da je bilo SŠD deležno vse podpore samoupravnih organov in vodstvenih ter vodilnih delavcev. SŠD je prejelo dovolj denarja za športno dejavnost in prav v tem času nabavljamo nove trenirke in drese.

Lojze Jožef je konferenci predlagal sklepe, v katerih je poudarjena potreba po vključevanju mla-

dine v SŠD, nujnost namestitve poklicnega delavca za šport, predlog, naj bi obnovili tekmovanja s sorodnimi podjetji, kot smo jih včasih že prirejali ter potrebo, da bi športno dejavnost oživili tudi v Zagrebu in Ljubljani.

Poudaril je, da je delo v športnem društvu prostovoljno do tistega trenutka, ko posameznik prevzame obveznosti tekmovalca. Ko se je odločil, da bo tekmoval, je njegova dolžnost, da se do sotekmovalcev, do tekmovanja in do SGP PIONIR obnaša skrajno odgovorno.

V razpravo po poročilih je kot prvi posegel glavni direktor Ivan Kočevar, ki je pozdravil vse navzoče, ter športnikom in celotnemu SŠD čestital k uspehom, ki so jih dosegli v minulem letu. Vsi ostali, ki so se oglasili k besedi, so podprli predlog o namestitvi poklicnega delavca, ki bi se ukvarjal s

športom, zaposlen pa naj bi bil, kot so predlagali v DSSS. Predlagali so, da bi športno dejavnost posebej organizirali tudi na večjih gradbiščih, kot so n.pr. Mali Lošinj, Reka, Zvornik in podobno. Menili so, da bi v nekaterih panogah, na primer v malem nogometu lahko dosegali boljše uspehe, če bi izvedli selekcijo s sodelovanjem vseh TOZD in bi tako dobili boljšo ekipo. Poudarili so tudi, naj v vseh TOZD, kjer še nimajo pododborov za šport le-te takoj ustanovijo.

Novi Upravni odbor SŠD

V novi Upravni odbor sindikalnega športnega društva PIONIR so bili na redni letni konferenci društva izvoljeni: Marjan Filipčič, Lojze Jožef, Ivan Rovan, Andrej Kurnik, Marjan Zupanc, Slavko Guštin, Igor Babnik, Vida Saje, Sonja Medle, Tone Vesel, Milan Matjašič, Rada Vido- vič, Milan Knap, Franc Kovačič in Vladimir Ražen, v nadzorni odbor pa: Lojzka Svetina, Ivan Vertuš in Miha Duh.

Brez kuharic, ekonoma in šefa menze, ki jih vidite na sliki, tudi na gradbišču na Reki ne bi šlo. Delavci njihovo delo pohvalijo (Foto: MARJAN VENTA)

Prizor z lanskega zimskega Športnega dne Kuševič Zlatko in Ida Slapšak med tekmovanjem na Javorovici

INFORMATIKA

PIŠE: JOŽE ROZMAN

I. NADALJEVANJE

Število komunikacijskih kanalov — zvez med občani v samoupravni družbi čedalje bolj narašča. Za dobro in družbeno koristno bivanje in delovanje posameznika postaja vse bolj pomembno, da more in zna ob čedalji večji količini podatkov — leti so združeni v informanijo — izbrati tiste, ki so pravilne — družbeno usmerjene. Seveda pa sodobna znanost že loči informatiko kot posebno znanstveno vedo na posamezne interdisciplinirane vede. Le-te pa s svojo povezanostjo in velikostjo čedalje bolj razširjajo naš bivalni prostor.

Ne sme in ne more nam biti vseeno, kakšna informacija prihaja o posamezniku. Zato nemalokrat srečamo tudi vprašanja — celo že zahteve, da je potrebno v takih slučajih, ko je informacija dosežena in strokovno pisana, le-to prevesti na normalen, pogovorni jezik.

Kaj je pravzaprav informacija? Je skup podatkov — tudi niz, v določeni medsebojni smiselni povezavi. Opisuje ali napove neko dogajanje ali pa tudi stanje. Primer: letošnje leto ima 365 dni. To je torej niz poznanih znakov, ki v

naši miselni povezavi povzročajo določene logične premike kot:

— to je leto 1977

— to leto ni prestopno itd.

Takoj lahko ugotovimo, da je informacija sestavljena iz več oblik znakov — to je številčnih — matematičnih in abecednih ali karekter znakov. Skup takih znakov pa je podatek in niz podatkov informacija.

Informatika kot znanstvena veda zajema in prehaja na vsa področja našega življenja. Ker število podatkov z razvojem družbe narašča, naša zmogljivost te ohranjati v spominu več ali manj enaka, je bilo potrebno iskati, odkriti in izdelati pripomočke, ki takšne informacije sortirajo po naših željah, jih združujejo v skupne rezultate. Ta napredek v informatiki pa se je začel ob koncu 19. stol. Tako že statični popis prebivalstva ZDA v letu 95 prejšnjega stoletja, je obde-

lan strojno — to je na računalniku, ki je delal na principu zobatih koles. Istočasno to pomeni, da vstopa v obdelavo informacij stroj, ki daje dosti hitreje rezultat in zbrane velike množice podatkov.

To pa je bil istočasno pogoj, da se je intenzivneje pričelo delo na „tako imenovanih“ miselnih strojih. Tudi danes še pogosto slišimo, da so ustvarili stroj, kar pa ni res — je le nepravilno predstavljena informacija. Zato se pojavi kot samostojna veda v okviru znanosti o informatiki, računalništvu. Sprva, v celotni razvojni dobi praviloma ne moremo govoriti o pravem računalništvu, le bolj o knjigovodskih strojih. Sicer je zamenjan princip delovanja preko mehanskih prenos z dosti hitrejšimi, kot so elektronka, tranzistor in diode, vendar tja do leta 40 — 45 so to zgolj mehanografski — preprosti stroji. Šele po letu 45 pa se pojavijo računalniki I. generacije.

Barva varovalne obleke

Osebna varovalna sredstva so določena v seznamu potrebnih ukrepov in normativov kot dodatni ukrep, ki se mora uporabljati povsod tam, kjer delavce ni mogoče zadovoljivo zavarovati pred nesrečami pri delu s tehničnimi ukrepi in normativi.

Eden od osebnih varovalnih sredstev, ki se v našem podjetju uporablja najbolj masovno, je varovalna obleka. Uporabljati se mora povsod tam, kjer je nevarnost poškodb zaradi vrtečih se delov pri strojih oziroma kjer bi poljubno krojena obleka ogrožala delavce na višini in podobno.

V varnostni tehniki pa je poleg oblikovanja sredstev za delo zelo pomembno tudi barva teh sredstev oziroma njihovih delov. Vsi deli, ki so posebno izpostavljeni ali zavarujejo nevarne dele delovnih priprav in naprav, morajo biti označeni z barvo, ki izstopa od ostalih barv v okolici. Kot najbolj opazni sta se izkazali oranžna in rumena barva. Marsikatera podjetja doma, posebno pa v tujini, so izkoristila ta barvni fenomen kot ukrep pri

zmanjševanju monotonosti in povečanju kontrastov na delovnem mestu, kar vse pripomore v določenih primerih pri zmanjševanju nesreč pri delu.

Zelo pogosto, predvsem v polnih delavnicah in gradbiščih v mraku in slabem vremenu je pomembno, da je delavec opazen, saj njegova varnost ni odvisna samo od njega, temveč tudi od sodelavcev. Osnovna naloga vsakega delavca pa je, da opravlja delo tako, da zavaruje svoje življenje in zdravje ter življenje in zdravje drugih. Najbolj enostaven, vendar najbolj učinkovit ukrep, da je delavec opazen in s tem tudi varnejši pred poškodbami drugih, so varovalne obleke vidne barve. Večino podjetij, ki so občutila ta problem se je odločilo za oranžne ali rumene barve.

Osnovni barvi, ki se uporabljajo v našem podjetju sta modra in rumena. Določeno je bilo, da naj bi bile v teh barvah tudi varovalne obleke in sicer rumena za vse delavce, razen za delavce strojne stroke, ki naj bi uporabljali obleke modre barve.

Reakcija, ki se je pojavila ob pojavu rumenih oblek smatramo, da je rezultat nepoučenosti in v mnogih primerih tudi škodljivega napihovanja posameznikov češ, da se hoče s tem smešiti delavca in podobno. Ponovno poudarjamo, da je uvedba oblek opaznih barv — pa naj bo to oranžna ali rumena — poizkus, da se napravi nov korak v napredku varstva in zmanjševanju nesreč pri delu.

EDO FRANTAR, var. ing.

Kegljači v Trbovljah

Ekipe TOZD gradbeni sektor Krško se je udeležila tekmovanja, ki ga je organiziral GIP „Beton Zasavje“ TOZD operativa „Zasavje“ ob svoji trideset letnici. Tekmovanje je potekalo na kegljišču „Rudar“ v Trbovljah, nastopilo pa je 8 ekip. Krški kegljači so zasedli šesto mesto in dosegli naslednje rezultate: Arh 422, Deskar 382, Ramič 391, Rovani 427, Strupeh 431 in Žiberna 391 podrtih kegljev. Zmagala je ekipa Cementarne, pravtako uspešne pa so bile tudi ostale ekipe iz Trbovelj.

Rezultati — ekipe: 1. Cementarna 2719, 2. operativa Trbovlje 2625, 3. IBT Trbovlje 2525, 4. operativa Zagorje 2489, 5. Obnova Celje 2465, 6. gradbeni sektor

Krško 2444, 7. SGP Hrastnik 2317, 8. KOP Hrastnik 2107 podrtih kegljev; — posamezniki: 1. Tomše (Cementarna) 493, 2. Špec (IBT) 492, 3. Kozmus (operativa Zagorje) 488 itd. GORAN ROVAN

LETOŠNJI ŠPORTNI DAN V ZAGREBU?

Novi Upravni odbor Sindikalnega športnega društva PIONIR je bil na letni konferenci zadolžen, da določi kraj in organizatorja, ki bo pripravil letošnji športni dan podjetja. Predlagano je bilo, naj bi bil Športni dan letos, če je le mogoče v Zagrebu, torej v organizaciji TOZD Gradbeni sektor Zagreb. Športni dan naj bi bil, kot je bilo predlagano, predvidoma do 15. junija letos.

Vpis v delovodsko šolo

V šol. letu 1977/78 bomo sprejeli v delovodsko šolo večje število delavcev. Pogoji za sprejem so naslednji:

1. dokončana poklicna šola zidarske, tesarske ali železokrivske stroke
2. 3 leta prakse kot KV zidar, tesar ali železokrivce
3. uspešno opravljen preizkus

intelektualni; sposobnosti
Šolanje traja 2 leti, plačnik je SGP „Pionir“, slušatelji prejema v času šolanja redni osebni dohodek.

Prošnje pošljite najkasneje do 30. 5. 1977 na naslov SGP „Pionir“ Novo mesto, Kettejev drevored 37 — Kadrovski oddelek.

živa kronika

V času od 3. 4. 1977 do 7. 5. 1977, je prišlo do naslednjih kadrovskih sprememb:

UPOKOJIL SE JE tov. Anton Tekstov, VK delavec iz TOZD Mehansko kov. obrat.

KOT PRIPRAVNIKI SO BILI SPREJETI: Marja Hribar, dipl. gr. inž. in Krešimir Hercigonja, gradb. tehnik v TOZD gradb. sektor Novo mesto.

LASTNOST DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU SO PRIDOBILI: Todor Dereta, Esad Softič, Simo Veselinovič, Hasan Omerovič, Ciril Progar, Duško Jevšek in Ferid Salič — strojniki TGM, Pero Mrkovič in Rado Rajar, žerjavarja, Jože Gotlib in Nemanja Vaslič, voznika — vsi v TOZD Strojno prometni obrat., Mirko Strmšek, dipl. gradb. inž. in Milena Špan, ekonomski

tehnik v Delovni skupnosti skupnih služb.

IZ JLA SO SE VRNILI: Milan Kralj, gradb. tehnik v TOZD gradb. sektor Ljubljana, Jože Kastelic, gradb. tehnik v TOZD Projektivni biro.

V JLA SO ODŠLI: Davorin Uhernik, iz TOZD Meh. kov. obrat, Bego Delič, Marjan Gorenc, Fikret Sivac, Jože Golobič, Anton Trstenjak in Ilija Sirkovič — delavci iz TOZD gradb. sektor Krško, Zikrija Kičin, Zvonko Gavranovič, Pero Budimar in Hamdija Čandič — delavci iz TOZD gradb. sektor Zagreb.

Novo sprejetim in tistim, ki so se vrnil iz JLA želimo dobro počutje in veliko delovnih uspehov, tistim, ki so odšli v JLA, da bi jim rok kar najhitreje minil, tovarišu, ki je odšel v pokoj pa želimo veliko zdravja in zadovoljstva.

BILTEN je glasilo kolektiva SGP „PIONIR“ Novo mesto. Izhaja enkrat na mesec v nakladi 3500 izvodov. Odgovorni urednik je Marko Svetina dipl. iur., člana uredniškega odbora pa sta Rudi Fabjan in Aleksander Strupeh. Stavek, filmi in prelom ČZP DOLENJSKI LIST. Ofset tisk: KNJIGOTISK Novo mesto.

Gradbena jama za centralno kuhinjo novomeških bolnišnic